

Handläggare: Liselotte van den Tempel
Telefon: 08-508 09 245

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Utvärdering av lekparken i Vasaparken

Förslag till beslut

1. Rapporten godkänns.
2. Stadsdelsförvaltningen får i uppdrag att genomföra föreslagna åtgärder.
3. Det av nämnden återremitterade medborgarförslaget om att inhägna lekparkerna i Vasaparken och Observatorielunden besvaras med detta tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Anders Lindgren
chef Parkmiljögruppen Norra Innerstaden

Sammanfattning

Norrmalms stadsdelsnämnd uppdrog vid sammanträdet i januari 2007 åt förvaltningen att genomföra en utvärdering av lekparken i Vasaparken efter ombyggnaden. En webbaserad enkät genomfördes under hösten 2007. Av de 105 svaren framgår att ca 66 % anser att lekparken förbättrats efter ombyggnaden medan ca 30 % svarat att den inte förbättrats. Till de positiva omdömena hör att det blivit en väldesignad lekpark och särskilt uppskattat av barnen är studs mattor och klätternät på gummiberget. Kritiken gäller i första hand säkerheten. Framför allt efterfrågas staket och inhägnader men även ytterligare lekplatsutrustning i synnerhet fler gungor.

Förvaltningen föreslår att ett nytt staket av samma typ som används idag sätts upp som insprängningsskydd mellan gungställningen och sandlådan och att det befintliga gräskantskyddet nedanför kullen mot Odengatan byts ut mot samma typ av staket som vid gungorna för att minska risken för att barn springer ut från lekparkens område. Förvaltningen föreslår också att ett eluttag dras fram till scenen samt att repstängslet vid gummiberget kortas in i ändarna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Parkmiljögruppen Norra Innerstaden.

Bakgrund

Ombyggnationen av Vasaparken föranleddes av en medborgardialog (rådslag) om Vasaparkens framtid som genomfördes under 2001. I rådslaget framkom flera önskemål om att rusta upp lekparken. En omfattande ombyggnation genomfördes och den nya lekparken invigdes den 8 november 2006.

Vid nämndens sammanträde den 25 januari 2007 fick förvaltningen i uppdrag att under hösten 2007 genomföra en utvärdering av lekplatsen. Utvärderingen skulle göras på plats bland dem som besöker lekplatsen ofta och såväl barns som föräldrars synpunkter skulle beaktas.

Under hösten 2007, när lekplatsen hunnit användas under nästan ett år, genomförde förvaltningen en webbaserad enkätundersökning med en svarslänk från webbplatserna för Norrmalm, Kungsholmen och Östermalm. Det fanns även enkätformulär utlagda i parkleken för dem som ville besvara enkäten i pappersform. En grafisk sammanställning av enkätrapporten bifogas. Den som vill ta del av kommentarerna till enkätsvaren i sin helhet kan kontakta Liselotte van den Tempel, tel. 508 09 245, e-post: liselotte.tempel@norrholm.stockholm.se.

I november 2007 inkom ett medborgarförslag om att inhägna lekparkerna i Vasaparken och Observatorielunden. Stadsdelsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 november 2007 att återremittera ärendet och att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma i ärendet efter utvärdering av den då pågående enkätundersökningen angående Vasaparkens parklek.

Redovisning av enkätsvaren

Sammanlagt har 105 personer besvarat enkäten, varav de flesta digitalt. Majoriteten av dem som svarat (86 %) bor på Norrmalm och är föräldrar (85 %) till små barn.

På frågan om lekparken som helhet förbättrats efter ombyggnaden svarar 21 % att de instämmer helt och hållet och 45 % att de instämmer delvis medan 30 % anser att den inte förbättrats.

Majoriteten av de svarande är nöjda rent allmänt med parklekens öppettider och aktivitetsutbud. När det gäller säkerhet och trygghet är majoriteten inte nöjd.

I enkäten bad vi de svarande värdera de olika tematiska lekplatsutrustningarna i en femgradig skala från mycket bra till dålig. Varje fråga hade också ett antal ”vet ej”-svar. Vi ställde därutöver ett antal allmänna frågor. Det fanns också möjlighet att i fri text kommentera alla frågor. Nedan följer en sammanfattning av de svarandes kommentarer enligt nedanstående ordning.

1. Gummiberget
2. Småbarnsavdelningen
3. Lastbil
4. Kompisgunga
5. Naturytan
6. Dusch och asfaltsyta
7. Scenen
8. Parklekshuset
9. Öppettider
10. Tillgängligheten
11. Utbud av aktiviteter
12. Säkerhet och trygghet
13. Övrigt

1. Gummiberget

Beskrivning

Området är ett anlagt lekberg täckt med ytmaterial av orangefärgat gummi. På berget är tre studs mattor, ett klätternät och två rutschbanor anlagda. Längs en betongmur på utsidan av berget finns en klättervägg. Bergets höga sida skyddas av ett staket med järnstolpar och följare av rep. Nyligen kompletterades detta med ytterligare tre rebrader för att förhindra att barn glider under detta ned på marken.

De svarandes kommentarer sammanfattat

Av de svarande tycker 40 % att gummiberget är bra eller mycket bra, 14 % att det är acceptabelt, medan 44 % anser att berget är mindre bra eller dåligt.

Av dem som kommenterat gummiberget är de flesta kritiska. Många för fram att berget blir mycket halt när det är blött och kallt och att det därigenom sker halkolyckor; någon kallar det för näsblodsberget. Därutöver är det svårt för föräldrar eller andra anhöriga att ha uppsikt över barnen, eftersom berget är högt. Vuxna har svårt att ta sig upp för berget och kan därför inte hjälpa de små barn, som tagit sig uppför berget. Flera är också oroliga över att barn tar sig ner till gatan (Odengatan) skynda av gummiberget. Några ser också en olycksrisk i det staket som omgärdar gummiberget i och med att stolparna är i järn och dessutom är riktade inåt berget. Ytterligare en olycksrisk är att barn som halkar kan glida

under repstaketet från berget ned på marken. Enligt en kommentar halkar någon varje dag och det gäller såväl vuxna som barn.

En synpunkt som framförs är att göra en del av berget planare så att det blir lättare att ta sig upp som vuxen. En annan föreslår trappsteg upp till de bågge rutschbanorna på berget. Flera tycker att gummiberget är för utrymmeskrävande med för liten lekbarhet.

Några kommentarer har också varit mycket positiva. Vad som särskilt uppskattas med gummiberget är studs mattorna och klätternätet. Flera framför att gummiberget är en kul idé. Det anses roligt framför allt sommartid.

2. Småbarnsavdelningen

Beskrivning

Småbarnsavdelningen består av en sandlåda, en gungställning med 6 babygungor och två däckgungor samt en liten rutschkana. Ursprungligen var det 8 babygungor men två byttes ut mot däckgungor efter önskemål från parklekspersonalen. Gungställningen har staket på kortsidorna men inget på den främre långsidan. Det finns även lösa lekredskap i en låsbar box till utlåning under parklekens öppettider.

De svarandes kommentarer sammanfattat

Av de svarande tycker 40 % att småbarnsavdelningen är mycket bra eller bra, 24 % att den är acceptabel medan 33 % anser att den är mindre bra eller dålig.

De som är kritiska till platsen tycker att det saknas ett insprängningsskydd mellan sandlådan och gungorna. Flera anser också att småbarnsavdelningens yta är för liten och att sex småbarnsgungor är otillräckligt. Några önskar fler möjligheter till aktiviteter för de små barnen.

3. Lastbil

Beskrivning

Lastbilen har bevarats och målats om samt har flyttats från sin ursprungliga plats till en plats nära småbarnsavdelningen.

De svarandes kommentarer sammanfattat

79 % av de svarande tycker lastbilen är mycket bra eller bra, 11 % att den är acceptabel medan endast 4 % anser att den är mindre bra eller dålig.

Orsaken till kritiken kan vara att slitaget är stort och att ratten därigenom varit trasig vid flera tillfällen samt att det dröjt för länge innan en ny kommit på plats.

4. Kompisgunga

Beskrivning

En kompisgunga eller en s.k. fågelbogunga är avsedd för de lite större barnen, som kan gunga tillsammans. Gungan är placerad nära parklekshuset en bit ifrån småbarnsavdelningen. Staket finns på kortsidorna men inte framför gungan. Det finns inget krav på detta enligt den europeiska säkerhetsstandarden.

De svarandes kommentarer sammanfattat

74 % av de svarande tycker att kompisgungan är mycket bra eller bra, 13 % anser att den är acceptabel och 6 % att den är mindre bra eller dålig.

Kompisgungan är allmänt omtyckt och kritiken från några gäller att det oftast är en lång kö till gungan eftersom den är så eftertraktad. Flera önskar därför ytterligare någon kompisgunga. Överhuvudtaget efterfrågas fler gungor.

5. Naturyta (berg, båt, stenar och stock)

Beskrivning

En yta på ett naturligt berg med en träbåt och en träbil samt stenar och stockar utgör avdelningen för naturytan. Det finns även sittmöjligheter. Temporärt har en cykelkarusell placerats intill.

De svarandes kommentarer sammanfattat

58 % av de svarande anser att naturytan är mycket bra eller bra, 15 % att den är acceptabel medan 22 % tycker den är mindre bra eller dålig.

Det finns ett fåtal kommentarer till naturytan och meningarna går isär. Några menar att den är fin och rolig tillsammans med naturliga klippor och med sittmöjligheter samt att stockar och stenar är mysiga. Bilen och båten tycker någon är underbar och vill ha mer av detta. Andra tycker platsen är tråkig, för öppen för att inbjuda till lek samt farligt nära det branta berget som inte har något staket. Ytan anses också vara alldeles för liten.

6. Dusch och asfalterad yta

Beskrivning

Mitt på planen finns en dusch för vattenlek varma sommardagar. Asfaltsytan är avsedd för t.ex. idrottslek och cykling.

De svarandes kommentarer sammanfattat

58 % har svarat att de tycker att duschen och asfaltsytan är mycket bra eller bra, 15 % att den är acceptabel och 25 % att den är mindre bra eller dålig.

Några har lämnat kritiska synpunkter som att det är jobbigt att barnens kläder blir blöta av duschen men även att den ofta är ur funktion, eftersom grus täpper till i brunnen. Andra tycker duschen är bra sommartid och föredrar den framför en plaskdamm.

När det gäller asfaltsytan kommenterar några detta med att det är bra för cykling, bollspel och att springa på. Några tycker dock att den ena basketkorgen sitter för lågt och den andra för högt samt för nära varandra.

7. Scenen

Beskrivning

Scenen, som är belägen vid västra ingången, består av ett scengolv i lärkträ och är försedd med tak och effektbelysning kopplat till parkbelysningen. Vid föreställningar kan parklekspersonalen täcka sidorna med duk.

Sammanfattande kommentarer från de svarande

33 % anser att scenen är mycket bra eller bra, 14 % att den är acceptabel samt 19 % att den är mindre bra eller dålig.

Några anser att scenen borde användas oftare. Andra tycker att den är överflödigt och menar att ytan kunde ha använts till lekplatsutrustning i stället, eftersom scenen inte används så ofta. Någon efterlyser information om hur scenen kan användas, t.ex. bokningsmöjligheter.

8. Parklekshuset

Beskrivning

Parklekshuset har ett kök, ett lekrum, kontor för parklekspersonalen samt toalett. Till självkostnadspris kan besökare köpa kaffe, mm samt korv för grillning vissa tider när grillen tänds. I anslutning till parklekshuset finns förråd för cyklar, bandyklubbor med flera lösa lekredskap.

Personalen består av tre personer, varav en arbetar med öppen förskola.

Information om parkleken finns på www.stockholm.se/normalm, se barnomsorg/öppen verksamhet.

De svarandes kommentarer sammanfattat

En majoritet, 58 %, tycker att parklekshuset är mycket bra eller bra, 15 % att det är acceptabelt och 18 % att det är mindre bra eller dåligt.

Tillgång till toaletter, mikro och billigt ”fika” anses vara positivt. Till de negativa kommentarerna hör att man tycker parklekshuset är för litet och spartanskt – en barack. När det gäller kommentarer om öppettider och aktiviteter se nedan.

Flera har även kommenterat personalens arbetssätt. Några lyfter fram hur viktigt det är med parklek och att personalen känns seriös och är tillmötesgående. Andra tycker att personalen syns för lite utomhus och önskar att den var mer aktiv i verksamheten i lekparken.

9. Öppettider

Beskrivning

Parklekshuset håller öppet med personal året runt tisdag - torsdag 10-18, fredag 10-17, helg 11-16. När parklekshuset är öppet kan besökare även låna lös lekutrustning t.ex. cyklar, klubbor, bollar, pulkor, hinkar och spadar.

Kommentarer från de svarande sammanfattat

En klar majoritet 70 % tycker att öppettiderna är mycket bra eller bra, 10 % att de är acceptabla medan endast 3 % anser att de är mindre bra eller dåliga.

Klagomålen gäller för tidig stängning fredagar och några anser att parkleken öppnar för sent om morgonen. Ett annat klagomål gäller att man tycker att personalen börjar med att plocka in det lösa lekmaterial för tidigt d.v.s. ca. en timme före stängningsdags.

10. Tillgänglighet för funktionshindrade

Beskrivning

Vid ombyggnaden togs hänsyn till att förbättra tillgängligheten för funktionshindrade.

Kommentarer från de svarande sammanfattat

Majoriteten av enkätsvaren, 68 %, har uppgett ”vet ej” som svar. 17 % anser att tillgängligheten är mycket bra eller bra och 9 % att den är mindre bra eller dålig.

11. Utbud av aktiviteter

Beskrivning

I parkleken finns verksamheten öppen förskola fyra förmiddagar per vecka. Då anordnas t.ex. sångstunder. Personalen tänder grillen utomhus vid fem tillfällen per vecka. Kaffe m.m. finns att köpa till självkostnadspris alla dagar i veckan. Under de korta skolloven anordnas aktiviteter i parklekens regi. Midsommarfirande genomför fritidsenheten årligen i samarbete med Studieförbundet och Gustav Vasa församling.

Kommentarer från de svarande sammanfattat

42 % tycker att aktiviteterna i parkleken är mycket bra eller bra, 19 % att det är acceptabelt medan 33 % tycker att det är mindre bra eller dåligt.

Få har kommenterat aktiviteterna. Ett svar lyfter fram sångstunden som mycket uppskattad. En annan kommentar gäller önskemål om byggmaterial för barnens eget skapande. Rent allmänt anser några att det finns för lite att göra för åldersgruppen 5 – 12 år.

12. Säkerhet och trygghet

Kommentarer från de svarande sammanfattat

23 % anser att säkerheten och tryggheten är mycket god eller god, 15 % att den är acceptabel medan 50 % anser att den är mindre bra eller dålig.

Många kommenterar bristen på säkerhet vad gäller gummiberget. Det blir halt vintertid och många halkar på berget. Det är också svårt att hålla uppsikt över mindre barn eftersom berget är högt och inte barnen syns bakom detta. Det finns en oro över att barn tar sig utanför området ner till Odengatan. Framför allt är det svårt att hålla uppsikt över flera små barn som springer åt olika håll. Lite större barn som cyklar ner från gummiberget i hög fart anses vara en fara för de mindre barnen.

Ca 25 svarande önskar att hela lekplatsen inhägnas så att barnen inte kan röra sig utanför lekplatsen och flera refererar till Humlegårdens lekpark.

En stor del av dem som lämnat kommentarer vill även ha mindre inhägnader vid småbarnsavdelningen. En annan kommentar gäller att staket i sig också kan innebära en olycksrisk genom att barn klättrar på dessa och slinter.

13. Övrigt

Övriga synpunkter som framkommit är följande.

Många påpekar att man tycker att belysningen är dålig i lekparken. Flera har förslag på lekplatsutrustning som saknas idag. Det är framför allt skateboard, en klätterställning och en större rutschbana. Några tycker också att det är för få sittplatser för picknick och vill ha bänkar. Cykelkarusellen, som idag inte har en permanent placering, uppges vara populär.

Allmänna kommentarer är också att slitaget är stort och att det tar lång tid innan trasiga delar reparerats. Det gäller t.ex. lastbilen och klätterväggen. Eftersom det är många besökare i parken är det också ofta kö till framför allt gungorna. Andra allmänna omdömen som framförs om Vasaparken är att det är mycket positivt med skridskobanan/fotbollsplanen och pulkabacken.

”Utsocknes vänner blir gröna av avund över den fantasifulla lekmiljön” får avsluta kommentarerna till lekparken i Vasaparken.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Av enkätsvaren framgår att många är nöjda med ombyggnaden av lekparken men ett stort antal är också missnöjda med främst säkerheten. Förvaltningen föreslår därför några åtgärder för att förbättra denna.

Gummiberget är halt vintertid men det finns inga möjligheter att åtgärda detta, eftersom materialets beskaffenhet är sådant. Några klagomål har gällt repstaketet längs med gummiberget. En åtgärd har redan vidtagits genom att staketet gjorts något tätare. Förvaltningen föreslår ytterligare en säkerhetsåtgärd med ett annat avslut av staketet vid ändstolparna.

Många klagomål har gällt att man saknar inhägnader och staket och man gör jämförelser med Humlegården, vars lekpark är inhägnad helt och hållet. Förvaltningen har förståelse för att personal som kommer till parken med många förskolebarn eller föräldrar med flera små barn känner en oro för att barn kan bege iväg utanför lekplatsen. Förvaltningen anser att en lekpark är en del av parkrummet och ska vara lätt att nå samt vara inbjudande att vistas i. Vasaparkens lekpark har till skillnad från den i Humlegården alltid haft en öppen karaktär och ligger dessutom inte lika nära en trafikerad gata som Humlegårdens lekpark. En lekpark är en öppen och allmän plats till skillnad från en sluten förskolegård. Vasaparkens lekpark har också en speciell karaktär med sina naturliga avgränsningar som grässlånter och berg. Personalen i parkleken liksom några som besvarat enkäten har också framfört att staket i sig kan innebära en olycksrisk genom att barn gärna klättrar på staket, slinter och gör sig illa.

Förvaltningen föreslår att ett nytt staket av att samma typ som redan finns idag sätts upp som inspringningsskydd mellan gungställningen och sandlådan. Vidare föreslår förvaltningen att det befintliga gräskantskyddet mot Odengatan nedanför kullen byts ut mot samma typ av staket för att minska risken för att barn springer ut från lekparkens område.

Scenen har endast använts vid ett fåtal tillfällen. Förvaltningen föreslår att ett eluttag dras ända fram till scenen för att underlätta för en högtalaranslutning vid parklekens olika evenemang. Förvaltningen anser att utbudet av aktiviteter/evenemang bör utvecklas i samarbete med olika aktörer.

Enligt några svar är det för få aktiviteter för barn 5 – 12 år. Parkleken planerar därför att bredda aktivitetsutbudet genom att starta snickeriverksamhet för barn tillsammans med parklekspersonalen.

Alla föreslagna åtgärder beräknas kunna rymmas inom årets drift- och underhållsbudget. Förvaltningen föreslår därför att de säkerhetsrelaterade åtgärderna prioriteras under innevarande år.

Det bör också avslutningsvis poängteras att många är nöjda med lekparkens nuvarande gestaltning och att den skapar fler nya lekmönster än på en mer traditionell lekplats.

När det gäller parkleken i Observatorielunden anser förvaltningen att ytterligare inhägnader inte är aktuella. Idag finns en inhägnad småbarnsdel med låsbar grind och avdelningen för gungor är även den inhägnad samt att det finns en låsbar grind mot Kungstensgatan.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner rapporten och ger förvaltningen i uppdrag att genomföra föreslagna åtgärder. Vidare föreslås att det av nämnden återremitterade medborgarförslaget om att inhägna lekparkerna i Vasaparken och Observatorielunden besvaras med detta tjänsteutlåtande.

Bilaga

Grafisk sammanställning av enkätsvaren